

2024-02-09

Leva med cerebral pares

Tillfälle 1
Att ha CP – vad innebär det för mig?

1

2024-02-09

Välkomna!

- Presentation av gruppledare
- Namnrunda
- 5 tillfällen – olika teman
- Tidsåtgång
- Föreläsning
- Diskussion
- Ställ gärna frågor!

2

2024-02-09

Spelregler för gruppen

Självklara regler:

- Det som sägs stannar i rummet
- Vi filmar och fotar inte
- lämna återbud vid förhinder
- Andra förslag? Vad är viktigt för mig?

3

2024-02-09

Teman vid de olika tillfällena

- 1. Att ha CP – vad innebär det för mig?
- 2. Att få vardagen att fungera - kognitiva svårigheter
- 3. Att få vardagen att fungera - trötthet, fatigue
- 4. Att hantera livets förändringar
- 5. Att möta framtiden

4

2024-02-09

Dagens program

- Hur cerebral pares uppkommer
- Olika typer av cerebral pares
- Fysiska symtom
- Kognitiva symtom

5

Cerebral Pares (CP) en "Paraplydiagnos"

Alltid rörelsenedsättning

Orsakad av hjärnskada

Inträffat före 2 års ålder

ca 200 barn/ år i Sverige

6

Hjärnskadad

Orsaker i Sverige:
 Genetiska, infektioner, blödningar/infarkter, syrebrist (ca 10%), trauma, okända
 - kombinationer!

Risikfaktorer adderas
 40% är födda för tidigt.
 50 ggr ökad risk för CP om född före v.28.

7

"Tidtabell" för hjärnskadad

0 → 40 veckor

8

Subtyper av cerebral pares

Subtyp	Procent	Ansordning
spastisk hemiplegi	44%	bilateral
spastisk diplegi	34%	
spastisk tetraplegi	5%	
dyskinetisk	12%	
ataktisk	3%	

9

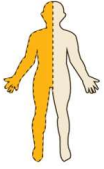

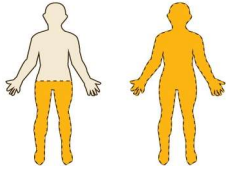

Spastisk cerebral pares

Unilateral
= hemiplegi

Bilateral
= diplegi eller tetraplegi

10

Dyskinetisk cerebral pares

Ofrivilliga rörelser:

- fastnar i vissa positioner (dystoni)
- oförutsägbara rörelser (chorea)
- ständiga vridande rörelser (atetos)

Spasticitet

11

Ataktisk cerebral pares

- Balansstörning
- Svårt att koordinera rörelser
- Tremor

12

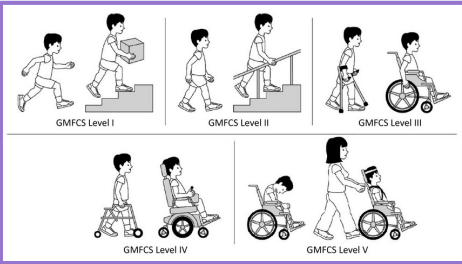

Gross Motor Function Classification System (GMFCS)

I : Går utan begränsningar

II: Går med begränsningar

III: Går med hjälpmedel

IV: Kör rullstol

V: Körs i rullstol

13

Klassifikationssystem

Handfunktion:
Manual Ability Classification System (MACS)

Kommunikation:
Communication Function Classification System (CFCS)

Ät- och sväljfunktion:
Eating and Drinking Ability Classification System (EDACS)

14

Diskussion

- Vad vet du om din diagnos utifrån de indelningar vi gått igenom?

2024-02-09

15

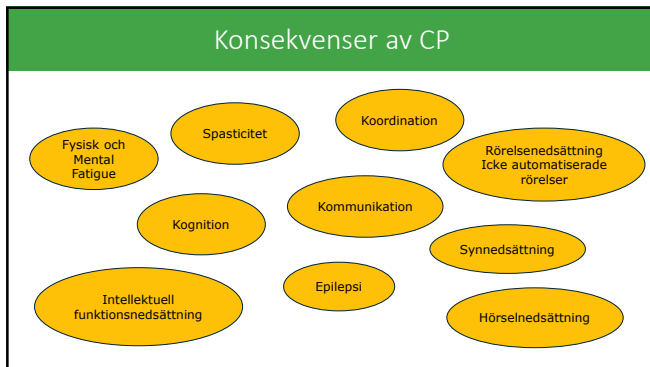

16

Spasticitet

- Hastighetsberoende ökning av muskelmotståndet vid passiv rörelse
- Ökad muskelspänning
- Livliga reflexer

Orsakar t ex:

- Smärta, felställningar
- Svårigheter att gå, sitta eller ligga
- Praktiska problem vid ADL
- Sexuell påverkan

17

Koordination

- Svårt att koordinera rörelser

Orsakar t ex:

- Svårt använda båda händerna samtidigt, hantera föremål.
- Kommunikation

18

Kommunikation

- Svårighet att koordinera andning, röst och artikulation – dysartri
- Extra spastisk vid svåra situationer så kommunikationen låser sig
- Svårt att andas på rätt sätt för att kunna prata vid spända situationer.

Orsakar t ex:

- Svårigheter att göra sig förstådd, t ex tala i telefon
- Kan vara allt från lätt påverkan till att man inte kan prata

19

Kognition

- Hålla saker i minnet (arbetsminne)
- Planera, organisera och utföra
- Koncentration, flexibilitet
- Tolka och sortera sinnesintryck

Orsakar t ex:

- Svårigheter att utföra dagliga aktiviteter
- Mental trötthet

20

Rörelsenedsättning

Nedsatt förmåga att skapa automatiska motoriska program.

Rörelse kräver aktiv uppmärksamhet och mental energi!

21

Fysisk och Mental trötthet (Fatigue)

Orsakar t.ex:

- Svårigheter att orka vardagen
- Svårt att uppnå balans mellan aktivitet och vila.
- Ökad stresskänslighet
- Sömnsvårigheter

22

Övrigt

Epilepsi
Synnedsättning
Hörselnedsättning
Intellektuell funktionsnedsättning

23

Diskussion

- Känner du igen dig i någon/några av svårigheterna vi pratat om?
- Vad vill du berätta om din funktionsnedsättning till andra?
- För vem och vad ska du berätta?
- Vad får dina kompisar veta?
- Vad ska din chef få veta?
- Hur berättar du det?
- Vilka konsekvenser kan det få om man inte berättar?
- Vilka konsekvenser kan det få om man berättar?

2024-02-09

24

2024-02-09

Sammanfattning

- Personer med CP har olika typer av svårigheter.
- Hjärnskadans storlek, lokalisering och när den inträffat påverkar vilka svårigheter som personen får.
- Cerebral pares kan ge både fysisk och kognitiv påverkan.
- Information till omgivningen?
- Vad tar du med dig från idag?

25

Tack för idag!

Nästa veckas tema:
Att få vardagen att fungera – kognitiva funktioner

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
HABILITERING & HÄLSA

26
